

Załącznik do Uchwały Nr XXXII.8.2022
Rady Powiatu Żagańskiego
z dnia 18 października 2022 r.

UZASADNIENIE

W dniu 09 września 2022 r. do Starostwa Powiatowego w Żaganiu wpłynęło pismo z Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Biuro Interwencyjnej Pomocy Prawnej w Warszawie przekazujące skargę Państwa _____*ⁱ dotyczące odmowy udzielenia wstępnej akceptacji do odbycia szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej.

W uzasadnieniu Skarżący wskazują, że spełniają wszystkie punkty ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z art.42, a Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Żaganiu, zwany dalej „Dyrektorem”, przedstawił ich „jako osoby niekompetentne i nieradzące sobie z dziećmi, a co nie znajduje potwierdzenia w opiniach psychologicznych”. Ponadto Skarżący wskazują, że Dyrektor „nierzetelnie podeszła do swoich obowiązków, a odmowa nie jest podyktowana literą prawa tylko zwykłą zawistnością i wykorzystaniem swojego stanowiska.”

Rada Powiatu po zapoznaniu się ze skargą oraz po analizie materiału zebranego przez Komisję skarg, wniosków i petycji wskazuje, co następuje:

W dniu 13.12.2021 roku do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Żaganiu zwanego dalej „PCPR w Żaganiu” wpłynęło z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Zgorzelcu zwanym dalej „PCPR w Zgorzelcu” pismo znak: PCPR.PZ.410.53.2021.BT z dnia 07.12.2021 roku w sprawie wydania kwalifikacji do odbycia szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej dla Państwa _____* . Zgodnie z art. 43 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wstępną akceptację do odbycia szkolenia wydaje powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania kandydatów.

W dniu 01.04.2022 roku do PCPR w Żaganiu wpłynęło z PCPR w Zgorzelcu kolejne pismo znak: PCPR.PZ.410.53.2021.BT z dnia 25.03.2022 roku w sprawie udzielenia informacji czy Państwo _____ *otrzymują od organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w Powiecie Żagańskim wstępną akceptację do odbycia szkolenia dla kandydatów na rodzinę zastępczą zawodową- zgodnie z art. 43 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Na podstawie w/w pism PCPR w Żaganiu podjęło czynności dotyczące przedmiotowego postępowania. Czynności te prowadzone były przez pracowników Działu Pieczy Zastępczej PCPR w Żaganiu: Kierownika Działu, Psychologa i Pedagoga.

W dniu 20.12.2021 roku Pani Pedagog przeprowadziła wywiad u Skarżących na okoliczność ustalenia spełniania przez kandydatów warunków wynikających z art. 42 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Następnie Pani Psycholog przeprowadziła badania psychologiczne z kandydatami, których efektem są opinie wydane przez Psychologa dla Pani ———* i Pana ———* (opinie z dnia 08.02.2022 r.

Powyższe opinie zawierają m.in. wnioski, że badani posiadają przeciętne predyspozycje oraz motywacje do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. Wyniki badania sfery osobowościowej i emocjonalnej jak również deklarowane postawy rodzicielskie pozwalają przypuszczać, że stworzą ona prawidłową i trwałą rodzinę zastępczą dla dzieci.

Z informacji uzyskanych od Psychologa jednostki wynika, że opinia psychologiczna o posiadaniu predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej dotycząca Skarżących wskazuje, że obydwójce opiniowani osiągnęli przeciętne wyniki w deklarowanych przez nich postawach wychowawczych z tendencją do nadmiernego ochraniania dziecka. Uzyskanie takich wyników w zakresie kompetencji rodzicielskich w ocenie psychologa pozwala jedynie przypuszczać, że kandydaci będą w stanie stworzyć prawidłową rodzinę zastępczą. Należy również pamiętać, że kandydaci posiadając dwójkę swoich dzieci mogli uzyskać przeciętne wyniki odnosząc się do kompetencji wychowawczych, które sprawdzały się w stosunku do ich dzieci biologicznych. Posiadanie przeciętnych predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej nie daje żadnych gwarancji na prawidłowe wywiązywanie się z roli rodziny zastępczej, która wymaga zdecydowanie szerszych kompetencji z uwagi na trudności, z jakimi borykają się dzieci umieszczone w pieczy.

Ponadto zespół kwalifikacyjny przy rozstrzygnięciu wniosku Skarżących bazował na doświadczeniach we współpracy Państwem ——— *, którzy w latach 2016-2021 pełnili funkcję rodziny zastępczej niezawodowej dla dwojga dzieci, na terenie Powiatu Żagańskiego.

Z dokumentacji będącej w posiadaniu Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Żaganiu wynika, że:

Po pierwsze, Skarżący pełnili funkcję rodziny zastępczej niezawodowej dla małoletnich siostrzeńców kandydata w okresie: od 15.02.2016r. do 30.09.2020r. (okres pobytu dziewczynki) oraz od 19.03.2018r. do 23.06.2021r. (okres pobytu chłopca).

Po drugie, Państwo ———* pełniący funkcję rodziny zastępczej dla małoletnich nie byli w stanie należycie wywiązywać się z powierzonej im funkcji wychowawczo – opiekuńczej. Pan ———* na co dzień pracował za granicą i przyjeżdżał do domu jedynie na weekendy. Pani ———* pracowała zawodowo i sprawowała faktyczną opiekę nad dziećmi. Opiekunka słabo angażowała się w opiekę i wychowanie małoletnich, jej umiejętności opiekuńczo – wychowawcze nie były wystarczające, aby dobrze pełnić funkcję rodziny zastępczej. Koordynator na bieżąco współpracował z rodziną zastępczą w zakresie podniesienia ich umiejętności opiekuńczo – wychowawczych.

Informacja o nieprawidłowościach została zawarta w: informacji o całokształcie sytuacji osobistej dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej oraz sytuacji rodziny dzieci z dnia 24.01.2020r. przesłanej do Sądu Rejonowego w Żaganiu w dniu 27.01.2020r. oraz w piśmie z dnia 09.09.2020r., znak: RPZ: 4062.9.2016 złożonego do Sądu Rejonowego w Żaganiu w

dniu 09.09.2020r.

Po trzecie, w okresie sprawowania funkcji rodziny zastępczej Skarżący w dalszym ciągu nie byli w stanie dostatecznie wywiązywać się z powierzonej im funkcji opiekuńczo-wychowawczej, co skutkowało w późniejszym czasie rozwiązaniem rodziny zastępczej nad małoletnimi. Kwestionariusz relacji rodzinnych uwidacznia osłabione więzi z obecnymi opiekunami. Pan _____ * nie nawiązał więzi z dziewczynką, natomiast więź dziewczynki z opiekunką zastępczą była osłabiona.

Informacja o nieprawidłowościach została zawarta w: informacji o całokształcie sytuacji osobistej dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej oraz sytuacji rodziny dzieci z dnia 18.06.2020r. przesłanej do Sądu Rejonowego w Żaganiu w dniu 18.06.2020r., w zapytaniu sądu w sprawie wniosku p. _____ * rozwiązanie rodziny zastępczej z dnia 03.07.2020r. oraz karcie informacyjnej z Centrum Leczenia Dzieci i Młodzieży w Zaborze z dnia 17.02.2020r., która wpłynęła do PCPR w Żaganiu w dniu 25.02.2020r.

Po czwarte, opiekunowie wykazywali bezradność wobec problemów z małoletnimi, nie potrafili im pomóc, dziewczynka wymagała specjalistycznego wsparcia i pomocy psychologicznej. Dnia 26 listopada został wyznaczony szybki termin badania psychiatrycznego w Centrum Leczenia Dzieci i Młodzieży w Zaborze, na który Pani _____ * wraz z dziewczynką nie stawiała się. Skarżąca poinformowała dzieci, że jeżeli do końca czerwca 2020r. nie uspokoją się, to napisze pismo do sądu o rozwiązanie rodziny zastępczej.

Informacja o nieprawidłowościach została zawarta w: piśmie ze szkoły podstawowej w Hłowej z dnia 02.12.2019r., która wpłynęła do PCPR w Żaganiu w dniu 06.12.2019r. oraz aktualizacji sytuacji umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej dziecka z dnia 28.05.2020r.

Po piąte, rodzina zastępcza nie radziła sobie z problemami emocjonalnymi wynikającymi z okresu dojrzewania u dzieci. Małoletnia wchodziła w konflikty z bratem. Skarżąca w zaleceniach specjalistów miała zgłosić się z małoletnią do Poradni Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży, nie ustaliła terminu wizyty. W związku z występującymi problemami u dziewczynki zalecono zdiagnozowanie psychologiczne i psychiatryczne. Po wielu prośbach Skarżąca złożyła wniosek o zdiagnozowanie małoletniej w poradni psychologiczno-pedagogicznej. Na zalecenie poradni Skarżąca umówiła wizytę małoletniej u psychiatry, jednak nie zgłosiła się na nią. Pani _____* zobowiązywała się do podjęcia terapii psychologicznych na piśmie.

Informacja o nieprawidłowościach została zawarta w: informacji o całokształcie sytuacji osobistej dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej oraz sytuacji rodziny dzieci z dnia 18.06.2020r. przesłanej do Sądu Rejonowego w Żaganiu w dniu 18.06.2020r., piśmie z dnia 02.12.2019r., które wpłynęło do PCPR dnia 06.12.2019r., oświadczeniu z dnia 04.03.2020r., które wpłynęło do PCPR dnia 06.03.2020r., w piśmie z dnia 13.03.2020r., znak: RPZ.4062.9.2016 złożonego do Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wielkopolskim.

Po szóste, małoletnia wymagała specjalistycznego wsparcia, pomocy psychologicznej, a także

psychiatrycznej. Psycholog zalecił objęcie opieką psychologiczną rodzinę zastępczą oraz dzieci pozostające w pieczy.

Informacja o nieprawidłowościach została zawarta w: piśmie z Centrum Leczenia Dzieci i Młodzieży, które wpłynęło do PCPR dnia 26.02.2020r., diagnozie psychofizycznej z dnia 23.01.2020r., planie pomocy dziecku z dnia 27.02.2020r.

Po siódme, po konsultacjach psychologicznych dzieci, zgodnie z zaleceniami psychologa odnośnie podjęcia wspólnej terapii dzieci i opiekunów, Skarżąca nie umówiła kolejnych wizyt i nie wykazywała zainteresowania postępami w terapii dzieci. Skarżąca była wielokrotnie zobowiązana przez pracowników PCPR w Żaganiu do uczestnictwa w terapii psychologicznej wspólnie z dziećmi.

Informacja o nieprawidłowościach została zawarta w: aktualizacji sytuacji umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej dziecka z dnia 31.01.2019r., piśmie z dnia 31.01.2019r., które wpłynęło do PCPR dnia 04.02.2019r., aktualizacji sytuacji umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej dziecka z dnia 15.05.2019r., piśmie z dnia 02.12.2019r., które wpłynęło do PCPR dnia 06.12.2019r., zaświadczeniu z dnia 09.12.2019r. wraz z dołączoną notatką służbową z dnia 04.12.2019r., informacji o całokształcie sytuacji osobistej dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej oraz sytuacji rodziny dzieci z dnia 24.01.2020r. przesłanej do Sądu Rejonowego w Żaganiu w dniu 27.01.2020r., piśmie z Centrum Leczenia Dzieci i Młodzieży, które wpłynęło do PCPR dnia 26.02.2020r., notatce służbowej z dnia 23.06.2020r.

Po ósme, kandydatka informowała pracowników PCPR o trudnościach, jakie pojawiały się z małoletnimi, jednak nie przyjmowała wskazówek i oferowanego wsparcia. Wspólnie z mężem była bezkrytyczna wobec swojego postępowania wychowawczego.

Informacja o nieprawidłowościach została zawarta w: aktualizacji sytuacji umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej dziecka z dnia 31.01.2019r., piśmie z dnia 31.01.2019r., które wpłynęło do PCPR dnia 04.02.2019r., aktualizacji sytuacji umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej dziecka z dnia 15.05.2019r., zaświadczeniu z dnia 09.12.2019r. wraz z dołączoną notatką służbową z dnia 04.12.2019r., notatce służbowej z dnia 12.12.2019r., planie pomocy dziecku z dnia 27.02.2020r., oświadczeniu z dnia 04.03.2020r., które wpłynęło do PCPR dnia 06.03.2020r., notatce służbowej z dnia 23.06.2020r.

Po dziewiąte, z obserwacji pracowników wynika, że Skarżący nie organizowali wspólnych wyjazdów, wycieczek z dziećmi umieszczonymi w rodzinie zastępczej, mało ze sobą rozmawiali. W rodzinie często dochodziło do konfliktów. Małoletnia nie chciała zostać w rodzinie zastępczej, nie wytrzymała w niej psychicznie. Dzieci czuły się źle w rodzinie zastępczej.

Informacja o nieprawidłowościach została zawarta w: aktualizacji sytuacji umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej dziecka z dnia 06.07.2020r., piśmie z Komisariatu Policji w Iłowej z dnia 15.08.2020r., które wpłynęło do PCPR w Żaganiu dnia 19.08.2020r. wraz z notatką ze zdarzenia znak: L.dz.KPI. EDz.560.8.2020.ZL z dnia 20.08.2020r., w piśmie z dnia 24.06.2021r., znak: RPZ: 4062.6.2016 złożonego do Sądu Rejonowego w Żaganiu w dniu 24.06.2021r.

Po dziesiąte, rodzina zastępcza nie dopilnowała obowiązków szkolnych u chłopca, przez co, nie otrzymał promocji do kolejnej klasy. Skarżący w dalszym ciągu niedostatecznie wywiązywali się z powierzonej im funkcji rodziny zastępczej. Pracownicy PCPR starali się wszystkie problemy wychowawcze rozwiązywać na bieżąco, musieli interweniować w sprawach dotyczących współpracy rodziny zastępczej z psychologiem”.

Informacja o nieprawidłowościach została zawarta w: piśmie z dnia 09.09.2020r., znak: RPZ: 4062.6.2016 złożonego do Sądu Rejonowego w Żaganiu w dniu 09.09.2020r., piśmie z dnia 24.06.2021r., znak: RPZ: 4062.6.2016 złożonego do Sądu Rejonowego w Żaganiu w dniu 24.06.2021r.

Po jedenaste, w rozmowach z pracownikami PCPR w Żaganiu dzieci przebywające w rodzinie zastępczej Skarżących podkreślały, że są źle traktowane przez opiekunów oraz, że nie chcą być u cioci i wujka. Pan —————* stosował kary cielesne oraz Skarżący stosowali niewłaściwe metody wychowawcze. Dziewczynka w zaleceniach lekarza psychiatry wymagała dalszej hospitalizacji.

Informacja o nieprawidłowościach została zawarta w: opinii szkolnej z dnia 17.01.2018r., która wpłynęła do PCPR w Żaganiu dnia 19.01.2018r., aktualizacji sytuacji umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej dziecka z dnia 12.04.2018r., notatce służbowej z dnia 07.07.2020r., notatce służbowej z dnia 10.08.2020r., piśmie z Komisariatu Policji w Iłowej z dnia 15.08.2020r., które wpłynęło do PCPR w Żaganiu dnia 19.08.2020r. wraz z notatką ze zdarzenia znak: L.dz.KPI. EDz.560.8.2020.ZL z dnia 20.08.2020r., opinii sądowno-psychiatrycznej z dnia 24.08.2020r., sygn. akt III Nsm 771/20, która wpłynęła do PCPR w Żaganiu dnia 09.09.2020r.

Po dwunaste, Skarżąca utrzymywała sporadyczne kontakty ze szkołą. Dziewczynka z obowiązków szkolnych wywiązuje się niesystematycznie, zagrożona jest ocena niedostateczną z matematyki.

Informacja o nieprawidłowościach została zawarta w: opinii szkolnej z dnia 17.01.2018r., która wpłynęła do PCPR w Żaganiu dnia 19.01.2018r., opinii szkolnej z dnia 13.05.2020r., która wpłynęła do PCPR w Żaganiu dnia 14.05.2020r. oraz notatki służbowej z dnia 18.05.2020r.

Po trzynaste, szkoła również podejmowała współpracę z Panią —————* w celu szukania środków współpracy. Przeprowadzono rozmowy z opiekunką.

Informacja o nieprawidłowościach została zawarta w: opinii szkolnej z dnia 20.12.2018r., która wpłynęła do PCPR w Żaganiu w dniu 31.12.2018r.

Po czternaste, Skarżący napotykać na wiele trudności wychowawczych z dziewczynką postanowili nie uczestniczyć w terapii psychologicznej oraz złożyć wnioski o rozwiązanie rodziny zastępczej. W 2018r. złożyli do Sądu Rejonowego w Żaganiu wnioski o rozwiązanie rodziny zastępczej nad małoletnią dziewczynką. Inne osoby z rodziny dziewczynki chciały przejąć ją pod swoją opiekę, podczas rozprawy w sądzie Państwo —————* wycofali wnioski o rozwiązanie rodziny zastępczej oraz zadeklarowali dalszą chęć sprawowania opieki nad małoletnią dziewczynką.

Informacja o nieprawidłowościach została zawarta w: oświadczeniu z dnia 06.07.2020r., które wpłynęło do PCPR w Żaganiu w dniu 07.07.2020r. (zał. 22), notatce służbowej z dnia 07.07.2020r., aktualizacji sytuacji umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej dziecka z dnia 11.08.2020r., zapytania sądu w sprawie wniosku p. —————* o rozwiązanie rodziny zastępczej z dnia 24.08.2020r., które wpłynęło do PCPR w Żaganiu dnia 26.08.2020r. oraz dołączonego wniosku o rozwiązanie rodziny zastępczej z dnia 03.07.2020r, który wpłynął do sądu dnia 07.08.2020r.

Zgodnie z art. 42 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 09 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, pełnienie funkcji rodziny zastępczej oraz prowadzenie rodzinnego domu dziecka może być powierzone osobom, które dają rękojmię należytego sprawowania pieczy zastępczej. Przez to pojęcie należy rozumieć taki zespół cech osobistych charakteru i zachowań, które gwarantują właściwe wykonywanie tych zadań. Rękojmię powinno się oceniać w świetle innych wymagań, celów i zadań stawianych rodzinom zastępczym (m.in. ocena poziomu moralnego, psychofizycznego, odpowiedzialności za dziecko, gwarancji właściwej opieki i wychowania nad nim).

Zatem warunek rękojmi należytego wykonywania zadań rodziny zastępczej jest spełniony m.in w momencie, gdy uwarunkowania psychiczne, fizyczne, **kompetencje** oraz cechy charakteru kandydata **będą dawały gwarancję prawidłowej pieczy nad dzieckiem, iż będzie on w stanie zapewnić troskę, miłość oraz bezpieczeństwo.**

W niniejszej sprawie, niewątpliwie zostały stwierdzone nieprawidłowości występujące w okresie sprawowania funkcji rodziny zastępczej niezawodowej przez Skarżących. Skarżący nie spełniają więc wymagań, o których mowa w w/w przepisie tj. nie dają rękojmi należytego sprawowania pieczy zastępczej.

Jednocześnie należy stwierdzić, iż wbrew twierdzeniom zawartym w skardze, ustalono, że proces kwalifikacyjny odbył się zgodnie z procedurą kwalifikacyjną kandydatów do pełnienia rodzinnych form pieczy zastępczej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Żaganiu.

Procedura ta jest załącznikiem do 3-letniego programu rozwoju pieczy zastępczej Powiatu Żagańskiego. Postępowanie przypisane jest do realizacji przez Dział Pieczy Zastępczej, a Dyrektor jednostki nie brał bezpośredniego udziału w pracach zespołu prowadzącego proces wydania wstępnej akceptacji. Jego udział sprowadzał się jedynie do nadzoru nad prowadzonym postępowaniem.

Na podstawie art. 229 pkt 4 KPA organem właściwym do rozpoznawania skarg dotyczących zadań lub działalności Dyrektora jednostki jest Rada Powiatu.

W związku z tym Rada Powiatu w dniu 18 października 2022 r., na podstawie zgromadzonych informacji oraz przedstawionego materiału dowodowego, podjęła uchwałę zgodnie z którą uznała skargę za bezzasadną.

Zgodnie z przepisem art. 238 § 1 zd. 2 KPA pouczam skarżących o treści art. 239 §1 KPA stanowiącego, że w przypadku gdy skarga, w wyniku jej rozpatrzenia, została uznana za

bezzasadną i jej bezzasadność wykazano w odpowiedzi na skargę, a skarżący ponowił skargę bez wskazania nowych okoliczności – organ właściwy do jej rozpatrzenia może, podtrzymać swoje poprzednie stanowisko z odpowiednią adnotacją w aktach sprawy – bez zawiadomienia skarżącego.

*Zanonimizowano na podstawie art. 5 ust 2 Ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 902).